

Kiss Ottó

KIBÚJIK A TECHNIKAI CIVILIZÁCIÓ CSAPDÁJÁBÓL

Élt egyszer egy ember, akit Hálló Istvánnak hívtak.

Látod-e, te Hálló István, nagyvárosi ifjú lettél, gondolta el magában még tizenhat évesen ez az ember a kérdést, aznap, amikor elköltözött a családjával a kisvárosból a nagyvárosba.

Látom hát, gondolta el nem sokkal később a választ is, és kiment az udvari homokozóba, hogy ott töprengjen tovább a felmerülő kérdéseken.

Szóke hajú, jól megnyúlt gyerek volt ez a Hálló István, olyan magas, hogy hiába hajolt le, nem érte el a cipőjét. Tapasztalatból tudta ezt, szomorú tapasztalatból, mert nem is oly régen, még előző otthonában próbálkozott a hajolással, és bizony akkor nagyon megrándult a tekerőizom a jobb lábában, annyira, hogy, hiába minden igyekezet, azóta sem tud vele jól tekerőzni. Ezért aznap, amikor elköltözött ő a családjával a kisvárosból a nagyvárosba, meg sem próbálta hagyományos módon levenni a cipőjét, inkább, mondhatjuk így: szokásához híven, lerúgta egyiket, majd másikat is, aztán pedig meztelán tapicskolt kicsit a forró homokban, hogy nem sokkal utána fogjon az udvaron szanaszét hagyott kúposrecék közül egyet, és hasra fekvé jól olvasható, kövér betűkkel ráírja a korábban tenyerével gondosan elsimított homokfelületre: Hálló, itt van Hálló István!

Nem volt ez szokatlan esemény Hálló István életében, hiszen már a kisvárosban is mindig hason fekvé írta rá a korábban tenyerével gondosan elsimított homokfelületre a kúposrecével, persze nem erre a homokfelületre és nem ezzel a kúposrecével, hogy Hálló, itt van Hálló István!

Közben pedig, akkor is és most is, a világban eluralkodott problémákról töprengett. Ilyen volt például a túlnépesedési kérdés, az ózonlyuk esete, szoros összefüggésben az alternatív energiaforrásokkal, vagy a technikai civilizáció ártalmainak problémaköre.

Így élt és gondolkodott tehát több héten át ez a Hálló István a nagyvárosban is, míg egyszer csak eljött egy vasárnap délelőtti pilla-

nat, amikor az ablakból rá eső szűrt fényben éppen kedvenc könyvét, a vízilovak életéről szóló, színes képekkel illusztrált munkát olvasta.

Látod-e, te Hálló István, rád esik a szűrt fény az ablakból, illetve hát a kedvenc könyvedre, gondolta el olvasás közben a kérdést, de a választ elgondolni már nem volt érkezése, mert ugyanebben a pillanatban meghallotta a galambot turbékolni az ablakpárkányon.

Hinnye, ez az, ami hiányzott, gondolta hát válasz helyett Hálló István, és összecsukta kedvenc könyvet, a vízilovokról életéről szóló, színes képekkel illusztrált munkát.

Mert mióta a nagyvárosban élt, napról napra bizonyosabb lett benne a felismerés: valami hiányzik az életéből.

És most értette meg, milyen jellegű ez a hiány.

Óvatosan fordította fejét az ablakpárkány irányába.

A galamb kidüldött szemekkel figyelt befelé, a szobába. Hálló Istvánnak úgy tűnt, mintha a vízilovak életéről szóló, színes képekkel illusztrált munkát nézné, ezért a könyvet óvatosan arrébb csúsztatta.

Az állat billegett kicsit az ablakpárkányon, és amikor tekintete találkozott a Hálló Istvánéval, abbahagyta a turbékolást. Nem sokkal ezután pedig nyugtalanul kezdte rángatni a fejét ide s oda.

Látod-e, te Hálló István, nyugtalanul rángatja a fejét a galamb ide s oda, kérdezte Hálló István magában, és nyomban bólintott is rá a belső fejével, ami külön ilyen titkos esetekre volt elhelyezve a külső feje belsejében. Amikor lehanyatlott ez a belső fej, Hálló Istvánnak hirtelen eszébe jutott, hogy hetek óta nem látott ő galambot. A múlt hónapban még, és végig, addigi életében, a kisváros utcáin egész nap turbékolnak a galambok. És egyáltalán: reggel, a nap sugarainak érintésével egy időben már kakas kukorékol, aztán gólya kelepelt a fészében, délben a villanydróton fecskék gyűltek össze, hogy megbeszéljék a napi teendőket, este pedig kutyák ugatták a teliholdat, és tücskök hegedültek a leányok nyitott ablakai alatt.

Hálló István percekig emlékezett a valamikor volt idillre, eszébe jutott a kisvárosi disznók rőfögése és a kisvárosi marhák bőgése, és természetesen saját, szeretett háziállataik is: Misó, a macska, ahogy délelőttönként hozzádörgölődzik a kis Hálló István melegítőalsójához, hogy összeszórózza azt, vagy Misó, a kecske, később Misó, a malac, és Misó, a beszélő papagáj is, aki ugyan egyetlen történetet sem tudott soha értelmesen végigmondani, de Hálló István mégis szeretettel gondolt rá.

És persze a pillangók. Mert a nagyvárosban nem látott ő még pillangót, pedig a kisváros utcáin valamikor ezerszámra kergette őket a lepkehálóval, igaz, csak addig a napig, míg meg nem rándult a jobb lábában az a fránya tekerőizom.

Hinnye, hogy a nagyvárosban nincsenek állatok, gondolta Hálló István, ahogy ez az egész eszébe jutott, és akkor úgy érezte, tudja már, mi hiányzik az életéből.

És nem sokkal később szilárd elhatározásra is jutott: állat kell az új házba!

Nyomban elindult a nagyszoba felé, hogy öregapja segítségével tisztázzon néhány kérdést, tudniillik, hogy valóban nincs-e semmiféle állat a nagyvárosban, és ha nincs, akkor miért nincs, egyébként meg vajon honnan lehetne szerezni?

Benyitott a nagyszobába, és már-már feltette volna az első kérdést, amikor az öregapja intett, hogy távozzon, aztán a tévére mutatott, és elnézést kért a fiútól, amiért nem ér rá, de hát, mondta, éppen egy érdekes műsor megy az oroszlanokról a Spektrumon.

Na jó, gondolta Hálló István, és kiaraszolt a fészerbe az öreganyjához, hogy inkább vele beszélje meg a dolgot, de az öreganyja sem ért rá, mert magnót hallgatott. Nézzed csak, fiam, milyen fantasztikus szerkezet, mutatott az asszony a magnóra, visszabeszéli, amit mondok, hát ez egy csuda!

Hálló István, látva öreganyja csillapíthatatlannak tűnő lelkesedését, kifordult a fészerből, hogy megkeresse apját, segítsen neki a kérdéskör megválaszolásában. Hálló percekig bolyongott az udvaron, míg végre meglátta a férfit, aki a kert végében fát vágott éppen, és kevéssel később, hogy a fiú elindult felé, közölte, ne zavarj most, István, nagyon érdekeset beszélnek a tudományos műsorban.

Ekkor döntött. Bár el akarta kerülni, mégis muszáj volt belátnia: az anyjával kell tisztáznia a helyzetet. Hálló István anyja birodalma elé, a kiszoba ajtajához osont, kopogott, majd, hogy választ nem kapott, belépett, de rögtön látta, hiába, mert anyja nem ért rá vele beszélni, ugyanis éppen egyik legjobb barátnőjével beszélt az új, vonalas telefonon.

Hinnye, de nagy csapdába kerültem, gondolta Hálló István.

Becsukta az ajtót, kiment az udvarra, lerúgta cipőit, és, mint egy állat, mezítláb belegázolt a homokba. Később, már higgadtabb állapotban, keresett egy kúposrecét, hasra vágta magát, elsimította a ho-

mokot, és jól olvasható, kövér betűkkel beleírta az ujjával, hogy Hálló, itt van Hálló István!

Percekig töprengett, míg végre feltette magában a kérdést: látod-e, te Hálló István, a megoldást?

Sokáig nem tudott bólintani, se a belső, se a külső fejével, erre az esetre pedig nem volt ő felkészülve.

Aztán ötlete támadt: eltereli figyelmét a valódi kérdésről.

Töprengett kicsit a túlnépesedési problémaköréről, az ózonlyuk befoltozásának módozatairól, valamint a technikai civilizációval járó ártalmak kompenzációjának lehetőségeiről.

Ez utóbbi gondolatmenet segített.

Hálló István eldöntötte, elmegy a mobiltelefonboltba, vesz egy mobiltelefont, és majd azzal jól felhívja a családot, hogy segítsenek neki az állatos témakörben. Mert tapasztalatból tudta ő, hogy ha például egy hivatalban érdeklődik, akár órákat is várnia kell a folyosón az ügyintézőre, ám ha telefonon keresi meg ugyanezt az ügyintézőt, azonnal választ kap felmerülő kérdéseire. Bement hát a szobájába, összetörte a cserépmalacot, zsebeit megtömte pénzérmeikkel, és kisé túlsúlyosan bár, de elindult.

Az út során az első probléma a zebránál adódott, de ezt Hálló István viszonylag hamar megoldotta. Talán öt perce ácsorgott a kereszteződésnél, mert a napfény miatt nem látta, a szemközti lámpa milyen színt mutat, pirosat vagy zöldet, amikor eszébe jutott a mentőötlet: átmegy a zebrán, és megnézi.

Így is lett.

A lámpa ugyan pirosat mutatott, de Hálló István úgy döntött, nem gyalogol vissza.

Ekkor jött a második probléma: a zebra túloldaláról már látszott, hogy a mobiltelefonbolt nincsen nyitva.

Nem is csoda, hiszen vasárnap van, gondolta ekkor Hálló István. És igaza volt.

Így hát ezt a problémát is megoldotta.

Vagy mégse, tette fel magában aztán a kérdést, mert eszébe jutott az eredeti cél: mobiltelefont vásárolni a mobiltelefonboltban.

Akkor nagyon ideges lett Hálló István, annyira, hogy kezével csapkodni kezdte a levegőt, mint Xian Hu Lion Cu Te Xan Hiu Si az akciófilmekben, de nem sokáig csapkodott, mert hamar észrevette, hogy figyelik őt a járókelők.

Galambposta, jutott ekkor eszébe az egyetlen ésszerű megoldás.

Galambposta, kérdezett azért rá a biztonság kedvéért magában, de nem sokat teketóriázott, nyomban bólintott is a belső fejével, és elindult hazafelé, hogy megnézzé, vajon ott van-e még a galamb az ablakpárkányon.

(*Prae*, 2002/1–2.)